OPERAȚIUNEA K3

de Gheorghe Săsărman

1.

Se trezi cu un sentiment straniu, ca după un coşmar. Ar fi putut jura că, într-adevăr, visase. Însă ce anume visase, îi era cu neputinţă să-şi mai amintească. În clipa care desparte somnul de trezie ar mai fi găsit, poate, un capăt de fir care să-l ducă, din aproape în aproape, spre abisurile tulburi ale acelei viziuni, dar clipa trecuse fără ca el s-o fi intuit. Ar mai fi zăbovit în aşternutul frământat, semn de mare zbucium nocturn, sub plapuma care-i mai păstra căldura trupului, dar nu putea să-şi îngăduie asemenea slăbiciuni. Se ridică fără grabă, aruncă o privire spre deşteptător - mai erau trei minute până să sune - şi-i blocă soneria, a cărei somaţie răstită ar fi fost acum fără sens. Trecu în baie şi, ca de obicei, se aşeză pe closet, spre a-şi deşerta băşica şi colonul. O senzaţie incertă, mai puţin chiar decât amintirea unui vis tenebros, îl urmărea fără voia lui. Era ca un amestec străin, o prezenţă supărătoare, de care nu ştia cum să se debaraseze. Percepu deodată un zumzet depărtat, monoton şi persistent, greu de definit. Îşi încordă auzul, fără să-i poată desluşi totuşi pricina, sau direcţia din care venea. Mecanismul ca de ceasornic bine reglat al programului său zilnic avea totuşi capacitatea, verificată de ani de zile în practică, de a elimina micile dereglări, datorate unor evenimente neprevăzute. Intră sub duş. Tumultul produs de şiroaiele de apă acoperi ciudatul zumzet şi, preţ de câteva minute, se lăsă masat de jetul împroşcat cu maximă presiune. Se săpuni şi se limpezi, apoi se uscă, frecându-şi metodic tegumentele cu prosopul. În cele din urmă, se postă în faţa oglinzii şi îşi examină critic faţa nebărbierită.

Un zgomot ascuţit, ca de burghiu care muşcă în beton, îl făcu să tresară. Cine să fi avut ideea de a-şi violenta vecinii, la o oră atât de matinală? Alte sunete, produse fără îndoială prin lovirea furioasă a ţevilor de calorifer, îi semnalară prompt că nu era el singurul deranjat. Mânuitorul sfredelului îşi continuă impasibil acţiunea, fără a părea să se lase impresionat de protestele pe care le stârnise, ba chiar sporind treptat intensitatea. Bufnituri vehemente în planşee se adăugară sunetelor propagate prin instalaţia de încălzire centrală, lipsite însă şi ele de orice succes. Acest dialog al surzilor şi nu tocmai, care nu mai contenea, îi acapară pentru o vreme atenţia, dar fără a risca să-l scoată din tipicul toaletei de dimineaţă. Prevăzător cum era, îşi păstra întotdeauna o rezervă, căci nimic nu i-ar fi fost mai neplăcut decât ca, intrat în criză de timp, să ajungă să fie nevoit să se grăbească. Se decise, aşadar, să nu mai dea importanţă zgomotelor şi se concentră asupra bărbieritului. Trecu cu grila nichelată a braun-ului său prin peria ţepoasă, cu fire negre, roşcate şi argintii, care îi împânzise peste noapte bărbia. Intensul acompaniament sonor, cu totul neobişnuit pentru această operaţie cosmetică şi pe care încerca să-l ignore, îi dădea totuşi senzaţia curioasă că ar fi manevrat nu aparatul de ras, ci o maşină de tuns gazonul. Îşi turnă în palmă din flaconul

cu after shave, îşi fricționă bine fața, îşi tratā apoi axilele cu deodorant şi se contemplă senin în oglindă, mulțumit de rezultat.

Revenit în dormitor pentru a-şi schimba pijamaua cu hainele de oraş, constată că tocmai de aici părea să vină, de undeva de sus, supărătorul zgomot, a cărui stridență ajunsese între timp de nesuportat. Ridică privirea şi descoperi uluit că pe tavan se iviseră câteva fisuri care, în mod vizibil, se tot lățeau, cuprinse de o vibrație suspectă. Zugrăveala începu a se desfolia, o bucată de beton cât pumnul, desprinsă din planşeu, căzu pe covor, iar din gaura rămasă porni să se scurgă un amestec de pietricele, nisip şi praf de ciment. Cu ochii pironiți pe tavan, continuă să se îmbrace, încă greu de clintit din tabieturi, dar urmărind cu stupoare cum frezele unei sape de foraj îşi făceau, cu un scrâşnet sinistru, intrarea triumfală în spațiul lui locativ.

2.

Stăpânindu-şi expresia feței şi, ceva mai greu, iritarea, urcă treptele spre etajul al doilea, decis să-l depisteze - chiar cu riscul de a se abate de la program - pe autorul nemaipomenitei sfidări. Deşi locuia acolo de câțiva ani, era pentru prima oară că se aventura mai sus de palierul său şi îşi mărturisi în gând că habar n-avea cine locuia în apartamentul de deasupra. Adevărul era că nu-şi prea cunoştea vecinii. Cu excepția bătrânei pe jumătate surde de la parter, care-şi petrecea cea mai mare parte a zilei stând la fereastră, urmărind cu vădit interes tot ce se întâmpla pe stradă, înregistrând cine şi când intra sau ieşea pe poartă, şi care mormăia ceva în chip de binețe ori de câte ori îl vedea întorcându-se acasă, el îi ştia pe locatari doar din vedere, probabil că nici măcar pe toți, fără să poată spune la ce etaj stătea fiecare. De salutat, se salutau rar, mai mult din greşeală, şi numai când se vedeau în incinta blocului. Pe stradă treceau unii pe lângă alții fără a da vreun semn că s-ar cunoaşte, iar în tramvai se țineau la distanță şi îşi fereau privirile, ca nu cumva să fie confruntați cu dilema identificării. Această prefăcută amnezie era doar unul dintre simptomele fobiei proprii marilor urbe, pentru ai cărei subiecți refugiul în anonimat nu-i niciodată destul de sigur.

În fața uşii mai ezită o clipă, jenându-se întrucâtva să dea buzna în casa altora, şi încă la acea oră, dar imaginea scandaloasă a sapei de foraj penetrându-i tavanul îl făcu să se creadă îndreptățit de a trece peste regulile bunăcuviinței şi, cu un gest scurt, apăsă pe butonul soneriei. Neprimind nici un răspuns, sună încă o dată, mai insistent. Apoi, presupunând că, din pricina gălăgiei provocate de cumplita instalație, țârâitul soneriei ar fi fost greu de auzit, bătu de mai multe ori cu pumnul în tăblia uşii. Rezultatul - altul decât cel scontat - nu întârzie să se arate: uşa apartamentului vecin se deschise şi o cucoană în capot, cu un batic sub care se ghicea părul pus pe bigudiuri, i se adresă pe un ton iritat:

- Nu mai bate, dom'le, nu vezi că nu-i nimeni acasă!

Tăcu, încurcat. Ce să şi spună - că nu putea să vadă prin uşă dacă e cineva acasă ori ba? Ori, poate, că refuzul de a deschide nu-i neapărat o dovadă de absență...

- Sunt plecați la băi, de vreo zece zile, mai ținu cucoana să precizeze, înainte de a închide uşa.

Asta era, desigur, cu totul altceva. Părea cu totul improbabil ca agresorul să fi operat de la acel nivel, de vreme ce locatarii lipseau de acasă de atâta vreme. Pus în fața evidenței, se îndreptă spre scară, dar nu ca să coboare, ci ca să mai urce un etaj, căci o logică elementară îl povățuia să-l caute mai sus pe făptaş. Ajuns la etajul al treilea, se ciocni frontal cu un adolescent care, cu ghiozdanul purtat neglijent la subsuoară, se arăta foarte grăbit să ajungă undeva - poate chiar la şcoală, ceea ce ar fi fost de mirare, în raport cu entuziasmul îndeobşte redus arătat acestei instituții de către muşteriii ei. Freneticul şcolar o zbughi pe trepte în jos, fără a catadicsi să-şi ceară scuze.

Clătină din cap a nerostită dojană şi dădu cu ochii de uşa la care intenționa să sune: era încă deschisă, iar de dincolo de prag, după ce urmărise speriată scena, o femeie între două vârste i se adresă umil, ca şi cum toată viața ei ar fi fost alcătuită dintr-un lung şir de penitențe:

- Iertați-ne, domnule!

- Un moment, îi blocă el intenția de a închide uşa, numai un moment!

Nedumerită, sau mai curând speriată, ca şi cum ar fi fost cuprinsă brusc de o anume bănuială, femeia se opri cu mâna pe clanță.

- Sper să nu mi-o luați ca extravaganță, dar v-aş cere permisiunea să arunc o privire în dormitor...

- În dormitor! exclamă femeia, pradă unei crescânde agitații, pe care se străduia s-o ascundă.

- Exact. În dormitor, rosti el apăsat.

În vestibul îşi făcură pe rând apariția doi băiețel, o fetiță şi, în cele din urmă, un bărbat preocupat să-şi lege nodul la o cravată nu tocmai nouă.

- Ce-i, dragă? se interesă acesta. Ce se petrece aici?

Femeia îngână încet, aproape în şoaptă:

- Domnul zice că ar vrea să arunce o privire în dormitor...

- În dormitor! exclamă bărbatul, la rândul lui. Dar cine eşti dumneata? se interesă el, circumspect. Ai vreo legitimație... ori poate...

Un mandat de percheziție, ar fi vrut să spună, dar se opri. Izbutise, în fine, să-şi strângă nodul şi îşi netezea acum cravata, cu o palmă uşor crispată.

- Sunt vecinul de la etajul întâi.

Apăsase din nou pe fiecare cuvânt, dând să se înțeleagă că n-avea de gând să se lase prostit. Femeia deveni parcă şi mai palidă, iar bărbatul remarcă fără prea mult entuziasm:

- Deci a ajuns şi la întâiul.

- Exact.

Fără alte comentarii, bărbatul îi făcu semn să-l însoţească. Porni după el, urmat de întreaga trupă. În mijlocul dormitorului, din tavan până-n pardoseală, trona o coloană metalică, un cilindru unsuros din oțel, angrenat într-o lentă mişcare de rotaţie. Prezenţa aceea implacabilă, rece, incompatibilă cu ambianța intimă a unei locuințe, îl făcu să se înfioare. Patul fusese strâns cu grijă, acoperit cu o cuvertură dantelată, dar uşile dulapului erau întredeschise, iar câteva haine stăteau înşirate pe spătarul unui scaun. Covorul, rulat şi împins la perete, lăsa la vedere podeaua deteriorată, pe care se mai distingeau urme de moloz. Femeia nu se mai putu stăpâni şi izbucni în plâns. Copiii se lipiră de poalele ei, căutându-i parcă ocrotirea, ori poate dimpotrivă, tocmai din dorinţa instinctivă de a o ocroti, şi îl fixară cu priviri rele pe oaspetele nepoftit.

Jenat, el se retrase spre vestibul, mergând de-a-ndărătelea. Bărbatul îl conduse şi, din prag, înainte de a închide uşa, îi aruncă o frază în doi peri, ca pe un fel de scuză, ridicând totodată din umeri:

- Ce să facem şi noi…

Resemnarea acestuia avu darul să-i sporească indignarea. Ca şi cum ar fi proiectat propria lui nevoie de ordine asupra întregului univers, se lăsa condus de impulsul irezistibil de a pune cu meticulozitate lucrurile la punct. Urcă spre ultimul palier aproape în fugă, sărind câte două trepte deodată şi fără să ia în seamă că toată casa scării era străbătută de o trepidaţie surdă. Ajuns în faţa uşii, se opri ca să-şi tragă suflarea. Cartea de vizită din dreptul soneriei, ornată excesiv, îi făcu cunoscut că acolo locuia un profesor universitar, ceea ce nu se prea potrivea cu portretul-robot al prezumptivului făptaş, pe urmele căruia o pornise. Sună, totuşi, socotind că trebuia să procedeze sistematic, cu metodă, fără a lăsa vreo ipoteză neverificată. O voce baritonală îi propuse să aibă puţină răbdare şi, într-adevăr, posesorul vocii - un ins rotofei, cu chelie şi barbişon, costumat într-un fastuos halat de casă - se arătă curând în prag.

- Cu cine am onoarea? se interesă profesorul cu o politeţe calpă, măsurându-l din cap până-n picioare.

- Locuiesc la primul etaj.

Fraza scurtă, ca o parolă, nu avu efectul scontat asupra profesorului, care continua să-l cerceteze cu privirea, aşteptând lămuriri suplimentare. Agasat, ridică tonul:

- Forajul! Coloana de foraj!

- Care coloană?

Simţi că-l cuprinde furia:

- Cum care coloană? Coloana metalică din dormitor! Cea care a perforat planşeele, care mi-a găurit şi mie tavanul! Chiar nu ştiţi despre ce e vorba?

- În dormitor? întrebă profesorul, făcând o figură uimită. O coloană metalică?

Era prea de tot! Îl împinse la o parte, fără prea multe menajamente, pe amfitrion şi se precipită spre dormitor, insensibil la protestele vehemente cu care era escortat.

- Asta e violare de domiciliu! Am să chem poliția!

- Ar fi, într-adevăr, o idee excelentă!

După ce trecu ca o vijelie prin camera de zi şi dădu de perete uşa dormitorului, rămase pironit locului: nici urmă de vreo instalație, nici măcar prelungirea acelui cilindru metalic, pe care-l depistase cu un etaj mai jos, nu era de zărit nicăieri. De tavan era prinsă, la locul cu pricina, o plafonieră, iar pardoseala era acoperită cu un impecabil covor persan. Descumpănit, îşi roti privirea prin încăpere, neştiind ce să mai creadă. În patul dublu conjugal, rezemată neglijent de perne şi învelită doar până-n brâu, văzu o tânăra drapată într-o cămaşă de noapte vaporoasă, care lăsa să i se întrezărească conturul voluptos al sânilor.

- De ce nu te acoperi ca lumea, scumpa mea, o certă profesorul pe un ton înțepat. Nu vezi că avem o vizită?

- Tocmai mă pregăteam să merg la baie, replică ea ca şi cum n-ar fi priceput rostul mustrării - şi, în loc să-şi tragă plapuma până sub bărbie, cum era de aşteptat, o dădu de tot la o parte, pentru ca mai apoi să se ridice alene din pat, dezvelindu-şi până sus coapsele trandafirii. Doar ştii cât preț pune şeful meu pe punctualitate!

O surprinse aruncându-i, chiar când trecea pe lângă el, o ochiadă îndrăzneață, plină de tâlcuri ascunse, de promisiuni ispititoare. O urmări ca hipnotizat cum se îndrepta spre baie, mlădiindu-şi trupul sub faldurile străvezii.

- Ei, stimate domn, i se adresă profesorul, fără a părea să fi luat în seamă ochiada, dar cu intenția vădită de a-i abate atenția de la evoluția concupiscentă a scumpei sale partenere de pat. Despre ce coloană de foraj era vorba? Cazul mătăluță, mai adăugă apoi ironic, îmi pare a fi nu atât de competența poliției, cât a clinicii de psihiatrie!

3.

Descumpănit, derutat, stătea încă pe palierul ultimului etaj, ezitând, încercând să-şi ordoneze gândurile. Era absurd, era de neconceput ca o instalație de foraj, a cărei sapă cu role îi perforase lui tavanul şi a cărei coloană cilindrică era incontestabil prezentă la etajul al treilea, să se dizolve în neant mai sus numai cu un cat, să dispară, pur şi simplu, fără urmă! Ar fi trebuit să insiste, să cerceteze punct cu punct şi palmă cu palmă tot spațiul dormitorului. Poate că profesorul instalase un sistem de oglinzi, realizând cine ştie ce efecte optice, o proiecție tridimensională amăgitoare, ca la cinematograful în relief, o imagine virtuală menită să redea aparența calmă, armonioasă, unui cămin desfigurat cu brutalitate. Poate că purtarea

provocatoare a tinerei era şi ea menită doar să creeze o diversiune, spre a-l împiedica să examineze mai de aproape, cu tot discernământul, realitatea care se ascundea sub înfăţişarea desigur trucată a încăperii.

Mai avea oare sens să-şi continue investigaţiile, sau era mai curând cazul să-şi vadă de treabă, ştiind cât preţ punea şeful lui, şi chiar el însuşi, pe punctualitate... În vreme ce cugeta astfel, neştiind încotro să-şi îndrepte atenţia, luă act de trepidaţia pereţilor, rampelor şi podestelor, pe care până atunci o ignorase. Auzi apoi, venind de undeva de sus, un puternic clinchet metalic, ca de ţevi rostogolite. Realiză pe dată că pierduse din vedere un aspect important, poate chiar esenţial: o adevărată instalaţie de foraj avea nevoie de o schelă de dimensiuni apreciabile, care n-ar fi încăput în nici un caz între planşeele unui bloc de locuinţe. Cum putuse, oare, să fie atât de miop? Cu terasa blocului ar fi trebuit el să-şi înceapă ancheta! Abia acum îşi aminti că, în ultima săptămână, observase în mai multe rânduri ţevi stivuite în faţa intrării şi camioane parcate pe trotuar, că întâlnise uneori în casa scării, fără să le dea importanţă, oameni în salopetă, încovoiaţi sub povara unor ciudate piese de oţel.

Pe terasă! Cu siguranţă că acolo se afla cheia enigmei! Urcă precipitat ultima rampă a scării şi ieşi pe terasă. Aşa cum bănuise, aici se înălţa, în toată măreţia, o impunătoare turlă metalică, ancorată în cele patru vânturi de parapetul din beton care mărginea blocul. De un scripete atârna o legătură de ţevi, cabluri erau întinse în toate direcţiile, iar motoarele huruiau molcom, imprimând o lentă mişcare circulară unei platforme rotunde, prin centrul căreia treceau prăjinile metalice ale coloanei propriu-zise de foraj. Mai la o parte, pe un panou fixat şi el de parapet, se putea citi:

OPERAŢIUNEA K3

COMPANIA PETROLIERĂ WW & Co

Bulevardul Hidrocarburilor 21

În jurul turlei trebăluiau câţiva muncitori care, antrenaţi în activitatea lor, nici nu-l luară în seamă. Se apropie de unul dintre ei şi, fierbând de indignare, îl apostrofă răstit:

- Aţi înnebunit? În casa asta locuiesc oameni!

Cum cel căruia i se adresase nu dădea semne că l-ar fi auzit, strigă cât îl ţineau bojocii:

- Sunteţi cu toţii surdo-muţi?! La naiba! Ce-i porcăria asta?!

Îşi pierdu de tot stăpânirea de sine. Puse mîna pe o rangă şi se repezi la tabloul electric, decis să-i facă de petrecanie. Ca la un semnal, de parcă atâta ar fi aşteptat, muncitorii îl imobilizară, mai înainte ca el să-şi fi putut duce la îndeplinire intenţiile demolatoare. Cu o dexteritate ce vădea antrenament, semn că nu era primul care, aventurându-se până pe terasă, se lăsase pradă mâniei, îi administrară pe tăcute pumni cu nemiluita, până

când, moale ca o cârpă, se ghemui gemând pe dalele de ciment. Atunci îi mai aplicară câteva şuturi peste gură, la ficat şi pe unde îl mai nimereau, apoi îl târâiră de picioare până la uşa terasei şi-l îmbrânciră pe scară. După care, ca după un lucru bine făcut, îşi văzură mai departe, liniştiţi, de treabă.

Ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Coloana de foraj îşi continuase, în tot acest răstimp, înaintarea implacabilă prin măruntaiele blocului.

4.

Când îşi reveni în simţiri şi deschise pleoapele umflate, văzu doar cercuri multicolore, ca într-un caleidoscop, jucându-i prin faţa ochilor. Minute în şir nu cuteză să facă vreo mişcare, de teamă să nu recadă în leşin. Apoi, după ce vederea i se mai limpezi, încercă să se ridice. Genunchii îi tremurau, dureri ascuţite îi spintecau viscerele, dar reuşi să se ţină pe picioare. Cu multă grijă, cramponându-se de balustradă spre a nu se prăbuşi la următorul pas, coborî treaptă cu treaptă, rampă după rampă, până ajunse în faţa apartamentului său. Îşi căută cheile, descuie uşa şi, revenit la el acasă, se deplasă cu greu până la baie, rezemându-se de pereţi. Se privi în oglindă. Faţa îi era de nerecunoscut: obrazul tumefiat, nasul zdrobit, un ochi vânăt, o rană încă supurând la tâmplă. Cămaşa mototolită îi era pătată cu sânge şi smoală, iar pantalonii, mânjiţi şi ei, aveau o ruptură mare la un genunchi.

Îşi obloji cum se pricepu rănile, spălându-le cu apă şi săpun, tamponându-le cu o vată muiată în tinctură de iod şi aplicându-le câte-un pansament steril. Cu gândul să-şi schimbe hainele, trecu în dormitor, unde constată că sapa de foraj traversase între timp tot golul dintre planşee, de la tavan până spre pardoseală, apropiindu-se la câteva degete de covor. Se căzni să tragă la o parte covorul îmbâcsit de moloz şi se întinse pe pat, neînstare să mai facă nici cel mai mic efort. La vederea deşteptătorului, îi trecu prin minte că, la acea oră, s-ar fi cuvenit să fie în faţa planşetei, adâncit în vreo formulă subtilă de calcul al rezistenţei la forfecare ori la flambaj.

Remarcă cu surprindere că nu-l încerca deloc spaima de a se prezenta cu întârziere la pontaj, ba că îşi putea reprezenta cu o anume satisfacţie până şi eventualitatea de a chiuli o zi întreagă. Rob zelos al lanţului fără sfârşit de îndatoriri cotidiene, nu-i dăduse nicicând prin minte cât de savuroasă putea fi libertatea de a nu face nimic. O să-i taie o zi din salariu, ei şi? Nu-şi putea, oare, permite? Nu avea familie de întreţinut şi n-avea de gând să adune averi, nici pentru cine. Îi evocă pe nenorociţii de la etajul al treilea - patru copii, curată catastrofă! Acela era adevăratul rob, nu el, acel tată care-şi lega la gât în fiecare dimineaţă, ca pe un posibil ştreang, cravata ponosită, grăbit nevoie mare să nu piardă tramvaiul, un slujbaş oarecare, terorizat la birou de vreun şef chiţibuşar şi năzuros, iar acasă de jelania muierii, desperată că nu ştie cum s-o mai scoată la capăt cu coşniţa.

Dinții frezelor porniră să ronțăie parchetul, împroşcând jerbe de rumeguş. Acum îi venise rândul babei de la parter! Gândul acesta îl înveseli de-a binelea. Încercă să şi-o imagineze pe bătrână, izolată în surzenia ei, fără şansa de a fi avertizată asupra primejdiei prin zgomote prevestitoare şi confruntată brusc cu realitatea concretă a unei sape de foraj suspendate taman în mijlocul dormitorului ei de modă veche! Bucuria cea mai pură, cugetă el amintindu-şi o zicală, e să te bucuri de răul altora... Cu un ceas mai devreme, s-ar fi ruşinat numaidecât de o asemenea idee răutăcioasă, dar acum o găsi cât se poate de amuzantă. În definitiv, baba n-o fi fost nici ea uşă de biserică, mai mult ca sigur că avea micile ei răutăți, nu degeaba pândea ore în şir de la fereastră, în aşteptarea unui prilej de cancan, fie el cât de mărunt.

Şi totuşi, îşi zise, cineva ar fi trebuit să ia atitudine. Era inadmisibil ca nimeni să nu protesteze împotriva acestei vătămări mai mult decât grosolane a principiului sacru, ancorat în constituție, al inviolabilității persoanei şi a domiciliului. Dacă slujbaşul de la trei s-a resemnat, dacă profesorul de la patru şi-a construit, poate, în chip de compensație, o realitate fictivă, el va lua inițiativa! Şi dacă tot avea de gând să chiulească, atunci măcar să folosească acea zi pentru a acționa prompt, cu maximum de eficiență. Doar n-o să stea şi el cu mâinile în sân! Acea acțiune abuzivă trebuia stopată, iar vinovații traşi la răspundere - el nu se va da bătut, la rigoare va merge până la ultima instanță, până la tribunalul constituțional!

Bulevardul Hidrocarburilor 21... Adresa Companiei Petroliere WW & Co îi apăru brusc în fața ochilor. Primul drum îl va face chiar la sediul companiei. Va depune acolo o plângere, cu tot dichisul, va cere sistarea imediată a Operațiunii K3, demontarea instalației de foraj, repararea blocului, va cere despăgubiri substanțiale pentru toate daunele materiale şi morale. O să le arate el lor!

Mobilizat de aceste intenții cât se poate de lăudabile, îşi adună puterile şi, fără a mai acorda atenție zgomotului infernal produs prin perforarea planşeului de beton armat, nici ripostelor sacadate, transmise prin conductele de calorifer, îşi schimbă, cu mare trudă, hainele. Încuie uşa apartamentului şi coborî la parter. După ce ieşi, şchiopătând, pe poartă, îi trimise un salut malițios bătrânei care, nebănuind încă ce primejdie o păştea şi pe ea, se instalase la fereastră, neclintită la postul ei de veghe.

5.

Pe drum spre sediul companiei îşi dădu seama că, în febra entuziasmului său, pierduse din vedere că orice petiție, pentru a putea fi înaintată, ar fi trebuit să fie aşternută mai întâi pe hârtie. Cum însă nu-i prea venea să se întoarcă din drum, îşi urmă mai departe calea, spunându-şi că o audiență la direcțiune ar fi chiar de preferat unei petiții scrise, care, ca orice document, avea de trecut nenumărate bariere, mutată dintr-un dosar într-altul, de pe un birou pe altul, împovărată cu referate şi apostile, rătăcită pentru o vreme sau chiar înmormântată definitiv prin cine ştie ce sertare.

Bulevardul care purta numele, evocator de arome grele, al hidrocarburilor, era flancat de la un capăt la altul de imobile moderne, pe frontispiciul cărora se puteau citi inițiale ale unor instituții oficiale sau private, ale unor companii industriale, comerciale, sau de transporturi. Multe clădiri, de curând terminate, ofereau prin panouri puse la vedere spații de închiriat, altele erau împresurate de schele, semn că se mai aflau în construcție sau în renovare. Parcajele erau înțesate de automobile mai vechi şi mai noi, dar trotuarele păreau destul de pustii, doar pe ici-colo arătându-se câte-un trecător, grăbit fiecare să ajungă la o presupusă destinație.

Sediul firmei WW & Co se număra printre exemplarele cele mai arătoase - un turn cu douăzeci de etaje, cu fațade compuse din pilaştri de granit roşu şi panouri imense de sticlă fumurie, în care se reflecta spectacolul magnific al cerului învolburat. Impresionat de aspectul monumental al edificiului, trecu prin caruselul uşii turnante în holul somptuos şi se prezentă la recepție. Portarul îi examină contrariat fața pocită, ochiul învinețit, pansamentul de la tâmplă. Îi ceru să se legitimeze şi, aflând că avea treabă la direcțiune, rămase o clipă în cumpănă, apoi îl puse în legătură telefonică cu secretariatul. Fără a da prea multe explicații, preciză că, deşi venise într-o chestiune personală, avea în vedere o temă de interes mai general. Cum interlocutoarea de la celălalt capăt al firului nu părea să se lase convinsă cu una, cu două, crezu de cuviință să pomenească de Operațiunea K3. Efectul se dovedi miraculos: fu rugat să aştepte şi, în mai puțin de un minut, i se aduse la cunoştință că un curier îl va lua numaidecât în primire.

Curierul - un ins purtând, ca şi portarul, uniforma cu fireturi a companiei - îl conduse cu ascensorul până la etajul ultim şi-l depuse la secretariat. De o amabilitate trecută cu mult peste smile-ul profesional, radiind din tot make-up-ul ei impecabil, secretara se ridică de la birou, îi întinse o mână cu unghii foarte îngrijite şi-l invită să ia loc într-un fotoliu. Aşezat comod pe pernele îmbrăcate în piele de antilopă, încercă să-şi amintească unde anume o mai întâlnise pe secretară. Încercare fără succes, căci cu cât se străduia mai tare să-şi scruteze memoria, cu atât mai mult se retrăgea, spre adâncuri insondabile, umbra tot mai palidă cu care el căuta s-o confrunte. Se lăsă păgubaş, nu fără un anume regret. Din cabinetul directorului ieşiră, judecând după aerul lor degajat, câțiva dintre colaboratorii apropiați ai acestuia, continuând să discute, plini de importanță, în jurul subiectului pe care, pe semne, tocmai terminaseră să-l dezbată cu şeful lor.

- Domnul director vă primeşte, îl anunță cu încântare secretara, ca dându-i o veste foarte bună.

Directorul îi veni în întâmpinare cu brațele larg desfăcute, mai-mai să-l îmbrățişeze, de parcă ar fi reîntâlnit un vechi prieten.

- Dragul meu, te rog din tot sufletul să mă ierți că te-am lăsat să aştepți!

Şi fără să-i dea posibilitatea de a mai spune ceva, îi mărturisi pe un ton spăşit, cu ochii plecați:

- Ştiu, ştiu tot... E îngrozitor...

Apoi, cercetându-i, plin de compasiune, faţa:

- Ce ţi-au făcut, dumnezeule mare! Inadmisibil! Inadmisibil! Nişte brute... Voi pune să li se desfacă imediat contractul de muncă. Fără preaviz!

Ar fi vrut să-şi pledeze cauza, să înşire argumentele pe care le pregătise atât de minuţios, cântărite pe toate feţele. Ar fi vrut să peroreze cu vehemenţă despre demnitatea umană şi despre libertăţile fundamentale - dar directorul îi tăiase complet avântul şi nu-i lăsa nici o şansă să treacă la ofensivă.

- Vei fi despăgubit, dragul meu, fii fără grijă, mă voi ocupa personal de asta.

Încercă, totuşi, să spună şi el ceva.

- Ştiu ce vrei să zici, îl opri directorul, făcându-i semn să se apropie. Ştiu. Respectul demnităţii omului stă mai presus de orice! Aşa este. Nimic nu e mai sfânt pe lume decât ocrotirea sferei private, decât protejarea familiei şi a căminului, decât inviolabilitatea absolută a domiciliului! Te rog să mă crezi, dragul meu, că toate aceste principii fundamentale, care i-au călăuzit pe părinţii Constituţiei, pe aceşti patres patriae, toate aceste idei înălţătoare îmi sunt şi mie la fel de scumpe...

Vorbind cu patos, directorul îl cuprinse cu braţul pe după umeri şi îl luă cu el, deplasându-se lent spre fereastra neobişnuit de amplă, acoperită cu o draperie vişinie, a cabinetului său.

- Dar, mai zise acesta, bunăstarea fiecăruia, ţel nu mai puţin vrednic de respect, nu-i de conceput fără strădania noastră, a tuturor, fără bunăstarea întregii ţări! Iar bunăstarea ţării, în condiţiile actuale, ale limitării dramatice a resurselor, nu poate fi nicidecum asigurată, câtă vreme balanţa noastră energetică e atât de deficitară. Să nu ne ascundem după deget: oricât ne-am strădui, oricât am încerca să ne îmbătăm cu apă de ploaie, suntem la cheremul străinătăţii. Depindem, domnule, orice s-ar zice, de ţările exportatoare de petrol! Acesta e adevărul gol-goluţ...

Directorul făcu o pauză plină de efect, în timp ce scotea din buzunar un mic telecommander.

- Mai bine zis, acesta era adevărul, până de curând. Căci prospecţiunile noastre recente au relevat prezenţa unor rezerve considerabile de hidrocarburi, chiar aici, în subsolul binecuvântatei urbe ai cărei locuitori suntem! Îţi dai seama, dragul meu, ce şansă unică!

Directorul declanşă printr-o apăsare pe buton deplasarea silenţioasă a draperiei care obtura fereastra, deschizând treptat privirii, de la înălţimea etajului al douăzecelea, o superbă vedere panoramică. După care îşi invită oaspetele să se apropie. Acesta se porni să cerceteze, întrucâtva neutru, din acea nouă perspectivă, silueta oricum familiară a oraşului. I se păru apoi că remarcă ceva anume, ca o prezenţă nouă, străină parcă, şi greu de identificat de la prima vedere. Brusc, realiză că, în mai toate direcţiile, pe acoperişul a numeroase construcţii de tot soiul tronau schele metalice

argintii semănând leit cu turla de foraj de pe terasa blocului său. Rămase clipe lungi cu ochii pironiți pe fereastră, răvăşit de surprinzătoarea constatare pe care o făcuse. O viziune teribilă îl copleşi, viziunea unei întregi națiuni de locatari vitregiți de căldura ultimului lor refugiu, a mii şi mii de cămine lipsite de rostul lor esențial, acela de a oferi ocrotire şi intimitate, şi peste care trona acum, înfigându-şi tentaculele metalice dezgustătoare, o colosală caracatiță poftind la țițeiul adâncurilor.

- Ce şansă unică, repetă directorul, dus şi el pe gânduri. Eu sper, dragul meu prieten, că înțelegi în ce situație delicată am fost nevoiți să luăm această decizie de importanță națională! Orice bun patriot va înțelege, adăugă apoi, conducându-şi vizitatorul spre uşă. Contăm pe spiritul de responsabilitate civică, pe solidaritatea necondiționată cu destinele neamului!

Îi dictă, automat, secretarei datele sale personale, aşa cum îi sugerase directorul când îi întinse mîna, la despărțire - spre a fi luat şi el în evidență pentru plata despăgubirilor. Ca din întâmplare, ochii li se întâlniră - secretara îi adresa o privire stranie, marcată de un soi de complicitate, vrând parcă să reînnoade un dialog cândva întrerupt. O auzi spunându-i pe un ton minat de echivocuri:

- Poate că vom face, totuşi, o derogare...

Abia când ajunse din nou în stradă, încă incitat de acel schimb de priviri şi de fraza aparent fără sens, îşi aminti el unde credea că o mai văzuse. Deşi machiajul îi conferea o cu totul altă alură, secretara semăna izbitor cu soața profesorului de la etajul al patrulea, în a cărui locuință intrase abuziv în acea dimineață.

6.

Luă prânzul în oraş, în drum spre casă, la un restaurant dietetic care oferea garanția, dacă nu a unei bucătării rafinate, măcar a preparării şi servirii igienice a bucatelor. Intră apoi într-o cabină telefonică, spre a-l anunța, totuşi, pe şeful de birou că va lipsi toată ziua. Motivul? Era bolnav. Mai precis, suferise un accident. Nu, nu era foarte grav, spera ca a doua zi să se poată prezenta la lucru. Nu sunase mai devreme, pentru simplul motiv că nu avusese de unde. Cu aceste lămuriri, încheie convorbirea şi se îndreptă spre stația de tramvai.

Făcu un ocol prin parc, nevrând să rateze ocazia unei plimbări în miez de zi şi de săptămână - mai ales că, între timp, norii se mai risipiseră. Parcul era aproape pustiu la acea oră, doar ici-colo se vedea câte-un apatic pensionar, zăbovind la umbră pe o bancă, sau o slujnică împingând în dorul lelei la un cărucior cu perdeluțe, îndărătul cărora câte-un prunc îşi făcea siesta. Lacul, cu lebedele lui albe şi negre, cam grase, îi păru lipsit de orice poezie, ba de-a dreptul meschin. Hotărât lucru, nu se ştia bucura de ceasurile de răgaz pe care îşi îngăduise să le deturneze slujbei. În ciuda satisfacției pe care o înregistrase pe când îşi plănuia chiulul, constata acum că, ieşit din ritm, nu prea izbutea să-şi găsească rostul. Se aşeză pe o bancă,

dar după câteva minute se ridică iar, sâcâit, fără să priceapă prea bine ce anume îl sâcâia.

Îşi scurtă plimbarea, ieşi din parc pe o alee laterală şi ajunse în stație tocmai când tramvaiul pornea. Deşi n-avea nici un motiv să se grăbească, interpretă şi această minimă neşansă ca pe un nou renghi pe care i-l juca pronia cerească. Trebui aşadar să aştepte următorul tramvai, mult peste cele zece minute ale intervalului maxim, pe care orarul afişat în stație pretindea să-l garanteze. În tramvai o întâlni pe cucoana de la etajul doi, care se întorcea şi ea acasă; fără batic şi fără bigudiuri, arăta parcă mai urban şi îi păru a răspândi chiar un anume şarm feminin. Bineînțeles că se feriră să-şi arate că s-ar cunoaşte şi, coborând pe uşi diferite, păstrară între ei, şi pe trotuar, o distanță respectabilă. Ajuns în dreptul blocului, observă că, deşi fereastra de la parter era deschisă, bătrâna lipsea din post, semn că, după toate probabilitățile, descoperise şi ea efectele mirifice ale Operației K3.

Revenit acasă, se dezbrăcă tacticos şi îşi rândui cu minuțiozitate hainele în dulap, ignorând cu totul coloana de foraj, care îşi continua misiunea de importanță națională, nemaicontenind să se tot rotească şi să tot trepideze. Înfăşurat într-un halat de casă, se lungi în pat, cu ochii pe tavan. După o vreme, îşi spuse că s-ar fi cuvenit, poate, să curețe parchetul şi covorul. Scoase, mai mult în lehamite, aspiratorul şi trebălui fără tragere de inimă, până aduse dormitorul într-o stare cât de cât suportabilă. Îşi alese apoi o revistă din teancul de pe noptieră şi începu să o răsfoiască. Interesul îi fu reținut de un comentar amplu pe tema dependenței energetice a țării, comentar căruia, înainte de întrevederea cu directorul de la WW & Co, nu i-ar fi acordat desigur nici cea mai mică importanță. Textul era atât de anost, încât trebui să facă mari eforturi pentru a-şi ține ochii deschişi şi, în cele din urmă, ațipi cu revista deschisă pe piept.

Buimac, trezit de semnalul repetat al soneriei, crezu mai întâi că deşteptătorul suna şi întinse cu un gest reflex mâna spre noptieră. Se dezmetici însă numaidecât, pricepând că era cineva la uşă. O fi cotoroanța de la parter, îşi zise fără chef, vine desigur pusă pe harță! Acum, că rolurile păreau să se fi inversat, cugetă dacă n-ar fi fost mai bine să nici nu deschidă. Se deplasă totuşi, în vârful picioarelor, până în vestibul şi privi iscoditor prin vizor. Nu era cotoroanța, ci o zână.

- Nu binevoieşti să mă pofteşti înăuntru, îl întrebă surâzând secretara după ce el deschise uşa, tutuindu-l ca pe o veche cunoştință şi văzându-l cum stătea în prag, ca paralizat, fără a şti ce avea de făcut.

Îşi luă seama şi-i făcu loc să intre. Ea închise uşa şi, fără altă introducere, începu să-i deznoade cordonul halatului. Cuprins de friguri, ars de palmele care i se plimbau direct pe piele, o ridică pe brațe, nesperată pradă fierbinte, şi o purtă ca în transă, cu inima bubuind, spre patul lui de burlac înrăit. Despuiați, carne pe carne, îşi încleştară torsurile într-o confruntare deznădăjduită, rostogolindu-se, respingându-se şi înlănțuindu-se iar, învălmăşeală clocotitoare de mădulare şi de incisivi, de gemete răguşite şi lungi suspine.

7.

Când se trezi din nou, ea plecase. Să fi fost doar un vis? Încăperea era cufundată în penumbră, dovadă că afară se lăsa înserarea. Sau poate că se crăpa de ziuă? Avea oare vreo importanță? O linişte ciudată, o deplină împăcare pusese stăpânire pe sufletul lui. Trecură minute lungi până să-şi dea seama că aceeaşi linişte domnea şi în casă. Să se fi oprit forajul? Căută cu privirea coloana, ca să se convingă dacă mai continua să se rotească ori ba. Degeaba, cilindrul acela metalic dispăruse, ca şi cum n-ar fi existat niciodată. Deşi nu tocmai, căci în tavan şi în pardoseală se căsca câte-o gaură rotundă, exact la locul pe unde îşi croiseră drum prin planşee dinții duri ai frezelor. Asta să fi fost derogarea pe care i-o promisese secretara? Derogarea de care beneficia, precum constatase de dimineață, şi apartamentul profesorului... Îl pufni râsul, cuprins brusc de o voioşie fără noimă.

Apoi se auzi un şuierat dubios, iar în dormitor se răspândi un miros de pucioasă, urcând parcă de-a dreptul din iad. Şi gura spurcată ce rânjea din mijlocul pardoselii porni să scuipe jerbe de păcură şi noroi, împroşcând pereți şi mobilă, inundând încăperea cu valuri de materie vâscoasă şi mânjindu-l din cap până-n picioare cu acea substanță infernală pe cel care, gol-puşcă, tolănit în patul ce mai purta, ca un mulaj, ca un negativ de ceară, amintirea unui alt trup, nu-şi putea nicicum stăpâni hohotele de râs.

München, 6 mai 2000